

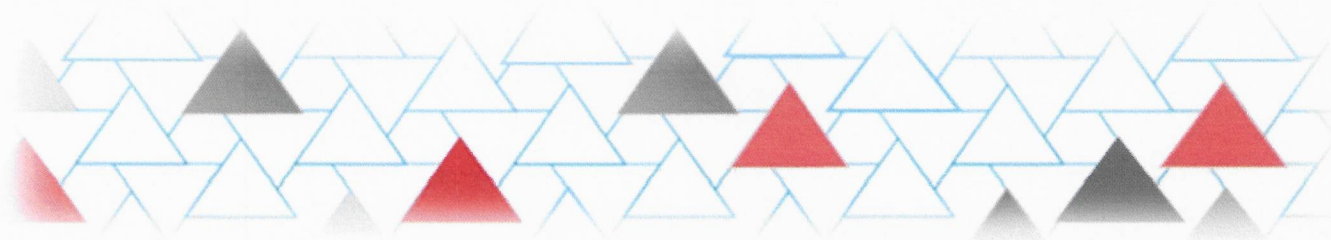
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

„HRVATSKE POŠTE“ D.O.O. MOSTAR

2019.

Broj: 01-02-09-11-4-1961-6/19

Sarajevo, juli 2020. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	BILANS USPJEHA	11
6.1.1	Prihodi	11
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	12
6.1.1.2	Finansijski prihodi.....	12
6.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	12
6.1.2	Rashodi.....	13
6.1.2.1	Poslovni rashodi	13
6.1.2.2	Finansijski rashodi	16
6.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	16
6.1.3	Finansijski rezultat.....	17
6.2	BILANS STANJA.....	17
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	17
6.2.2	Tekuća sredstva	19
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	19
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	20
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	20
6.2.3	Kapital.....	21
6.2.4	Dugoročna rezervisanja.....	22
6.2.5	Obaveze.....	22
6.2.5.1	Dugoročne obaveze	22
6.2.5.2	Kratkoročne obaveze	22
6.2.5.3	Pasivna vremenska razgraničenja	23
6.2.6	Vanbilansna evidencija	23
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	23
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	23
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	23
7.	JAVNE NABAVKE	24
8.	SUDSKI SPOROVI.....	25
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	25
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	26
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine	27
	Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine	29
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Indirektna metoda)	30
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine	32

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja „HRVATSKE POŠTE“ d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: **Društvo**), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2019. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje predmeta

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Društvo je retroaktivno promijenilo period za koji je izvršilo rezervisanje za primanja zaposlenih, što je uticalo na iskazani finansijski rezultat za 2019. godinu. Smanjenjem perioda za koji se vrši rezervisanje promijenjena je dotadašnja računovodstvena praksa, a Pravilnikom o računovodstvenim politikama Društva nije uređen način rezervisanja po osnovu primjene MRS-a 19 – Primanja zaposlenih (tačke 6.1.1.3 i 6.1.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s ovim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da su sljedeća pitanja ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju:

- Priznavanje prihoda

Društvo je na 31. 12. 2019. godine iskazalo poslovne prihode u iznosu od 25.629.427 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva, a odnose se najvećim dijelom na prihode od pismovnih pošiljaka u zemlji i u međunarodnom prometu i prihode od finansijskih usluga.

Računovodstvenim politikama uređeno je da Društvo treba priznati prihod kako bi priznalo prenos obećane robe ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu na koju subjekt očekuje da ima pravo u zamjenu za tu robu ili usluge. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje kroz testiranje na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se priznaju u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- Testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- Provjeru da li ima evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- Procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

- **Najmovi**

Društvo je iskazalo obaveze po osnovu najmova na 31. 12. 2019. godine u iznosu od 1.158.563 KM. Od 1. 1. 2019. godine u primjeni je novi MSFI 16 – Najmovi. Ovaj MSFI donosi nove ili dodatne zahtjeve u pogledu računovodstva najmova i značajne izmjene u evidentiranju najmova. Njime se zahtijeva priznavanje prava na korištenje imovine i obveza za najam na datum prve primjene za sve najmove osim za kratkoročne i one koji se odnose na imovinu male vrijednosti.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- analizu uzoraka,
- ispitivanje sistema ugovaranja i identifikacija najmova,
- provjeru da li ima evidentiranih najmova koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje,
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s najmovima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje najmova vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja „HRVATSKE POŠTE“ d.o.o. Mostar za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

1. **Pravilnikom o radu Društva određen je samo broj sistematizovanih radnih mjesta, ali ne i potreban broj izvršilaca, što nije u skladu sa članom 118. Zakona o radu. Samim tim ne može se mjeriti stvarno potreban broj izvršilaca, kao ni planiranje i prijem zaposlenika (tačka 4. Izveštaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 7. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o poštanskom saobraćaju FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

„HRVATSKA POŠTA“ d.o.o. Mostar je privredni subjekt koji samostalno obavlja djelatnost od 3. 1. 2003. godine, nakon reorganizacije ranijeg jedinstvenog poduzeća „Hrvatske pošte i telekomunikacije“ Mostar i njegove podjele na poštansku i telekomunikacijsku djelatnost. Na osnovu Odluka Vlade Federacije BiH o davanju saglasnosti na Plan reorganizacije „HPT“ d.o.o. Mostar broj V. 21/2002, od 22. 1. 2002. godine, Društvo je 3. 1. 2003. godine upisano u sudski registar Kantonalnog suda u Mostaru pod brojem Tt-972/02.

Osnovni kapital Društva iznosi 26.335.069 KM. Vlasnik 62,76% kapitala je Federacija BiH, a Hrvatska pošta d.d. Zagreb 37,24%. Osnivačka prava u ime Federacije BiH vrši Vlada Federacije BiH putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, u skladu sa Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije BiH.

Osnovna djelatnost Društva je pružanje usluga iz poštanske djelatnosti u unutrašnjem i međunarodnom prometu, koje se odnose na usluge javnih pošta – poštanskog saobraćaja od javnog društvenog interesa. Djelatnost obavlja na tržištu radi sticanja dobiti i jedno je od dva poštanska operatera u Federaciji BiH.

Organi Društva su Uprava, Nadzorni odbor i Skupština, kao organi upravljanja, te Odbor za reviziju.

Upravu Društva čine: Mate Rupčić, predsjednik uprave, izvršna direktorica Zlata Zovko za funkcije podrške, te izvršni direktori Ivan Sušac za razvoj sistema i marketing i Ljubo Vujica za poštansku tehnologiju. Upravu Društva imenovao je Nadzorni odbor 18. 3. 2016. godine na period od četiri godine.

Nadzorni odbor čine: Davorka Šaravanja, predsjednica, i članice i članovi: Nerma Čolaković-Prguda, Željko Kordić, Dijana Pejić, Zoran Landeka i Silvija Brčić, koji su predstavnici državnog kapitala i čiji mandat traje do 23. 9. 2020. godine. Predstavnice i predstavnici inostranog kapitala su: Morana Čulo Jovičić (do 28. 2. 2019. godine), Željko Zorica (do 1. 7. 2019. godine), Danijela Aničić i Mario Bebić, koji su imenovani 23. 4. 2019. godine, i Josip Poljak (od 1. 7. 2019. godine). Imenovanje se vrši na period od četiri godine. Nadzorni odbor nije održavao sjednice u prvom kvartalu 2019. godine zbog izmjene vlasničke strukture Društva, a nakon toga je održao pet sjednica.

Skupštinu Društva čine predstavnici vlasnika kapitala, koji za rad na Skupštini imenuju svoje punomoćnike. U 2019. godini Skupština je održana četiri puta.

Odbor za reviziju čine: Ivo Marinčić, predsjednik, i članice Amela Kečo i Ana Sulaver, koje su imenovane odlukom Skupštine Društva od 10. 4. 2018. godine na period od četiri godine. Odbor za reviziju je u 2019. godini održao 12 sjednica.

Organizacija Društva je jedinstvena, samostalna i ekonomsko-poslovna cjelina na funkcionalnom, tehnološkom i teritorijalnom principu. Osnovne organizacione jedinice su sektori (prodaja; informacione tehnologije; poštanska mreže i dostava pošiljaka), uredi podrške (korporativna sigurnost; nabavke; investicije i održavanje; ljudski resursi, pravni i opći poslovi; finansije; računovodstvo i kontroling; marketing i korporativne komunikacije), te hibridna pošta i glavno poštansko i logističko središte.

U Društvu je 31. 12. 2019. godine bilo 709 zaposlenika.

Sjedište Društva je u Mostaru, u Ulici Tvrtka Miloša bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2019. godine do maja 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2015. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Ne isplaćuju se naknade punomoćnicima ispred stranog kapitala.
- 2) Troškovi i obaveze se priznaju u momentu nastanka i evidentiraju u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Djelimično se postupa u skladu sa preporukama Odjela za internu reviziju.
- 2) U saradnji sa Hrvatskim telekomunikacijama d.d. Mostar provode se aktivnosti na uknjižbi nekretnina, ali još uvijek nisu okončane.

Nerealizovane preporuke

- 1) Uskladiti postojeću sistematizaciju radnih mjesta sa stvarnim potrebama.
- 2) Punomoćnici ispred stranog kapitala trebaju izvršiti povrat nezakonito primljenih naknada.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dato je 13 preporuka, od čega je devet novih i četiri preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2015. godinu (dvije nerealizovane i dvije djelimično realizovane).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sistema internih kontrola radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Pravilnikom o radu, čiji su sastavni dijelovi organizacija rada Društva, sistematizacija poslova i radnih mjesta i plaće, dodaci i naknade plaće u Društvu, utvrđene su organizacione jedinice i njihov djelokrug, kao i pravila o organizaciji unutrašnjeg rada u Društvu.

Društvo je donijelo određeni broj internih akata koji uređuju interne postupke i kontrole: Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o radu, Pravilnik o javnim nabavkama, Pravilnik planiranju i druge. Donesene su i procedure i tehnološke upute kojima je uređeno postupanje zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka. Doneseni interni akti su osnova uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola po COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH².

Pravilnikom o radu predviđeno je 189 radnih mjesta, a nije određen potreban broj izvršilaca po pojedinim radnim mjestima. **Društvo nije postupilo u skladu sa Zakonom o radu³, jer poslodavac koji zapošljava više od 30 radnika donosi i objavljuje pravilnik o radu, kojim se uređuju plaće, organizacija rada, sistematizacija radnih mjesta, posebni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa i druga pitanja značajna za radnika i poslodavca, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.**

Planom poslovanja za 2019. godinu planiran je broj zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi na nivou Društva i organizacionih dijelova (uprava i poslovna područja). Prema podacima iz Trogodišnjeg plana poslovanja za period 2017–2019. godine, planirani broj zaposlenih za 2019. godinu iznosi 704, prema Planu poslovanja za 2019. godinu 705, a u Društvu je na 31. 12. 2019. godine bilo zaposleno 709 radnika. Stanje planiranog i stvarnog broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi na 31. 12. 2019. godine je kako slijedi:

Stepen stručnog obrazovanja	Plan za 2019. godinu	Stanje 31. 12. 2019. godine	Razlika (3-2)
1	2	3	4
VSS	132	102	-30
VŠ	78	106	28
SSS	263	261	-2
KV	220	227	7
NK	12	13	1
UKUPNO:	705	709	4

Vezano za planiranje radne snage, Društvo je 5. 11. 2019. godine dalo pismeno obrazloženje u kojem je navedeno da se dešavaju nepredviđene situacije i da se potrebnim ljudskim resursima mora dinamički upravljati, te da određivanje broja izvršilaca po pojedinim radnim mjestima ne bi bilo efikasno zbog dužine trajanja izmjene internih akata u slučaju potrebe za izmjenom.

Pri zapošljavanju, Društvo nije u svim slučajevima vršilo javno oglašavanje, što je obaveza prema Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH⁴. Prijem u radni odnos se u značajnoj mjeri vršio bez provedene procedure obveznog javnog oglašavanja, a pozivom na izuzeće u skladu sa članom 5. Uredbe⁵, tj. prijem u radni odnos na određeno vrijeme najdalje do 120 dana, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto.

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj 06/17

³ „Sl. novine FBiH“, broj 26/16 i 89/18

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 13/19

⁵ Iznimno, prijem u radni odnos vrši se bez provedene procedure obveznog javnog oglašavanja u slučaju:

a) otkaza sa ponudom izmijenjenog ugovora o radu za radno mjesto koje podrazumijeva iste uvjete u pogledu stručne spreme i radnog iskustva, ukoliko radnik ispunjava navedene uvjete, osim izmjene u pogledu trajanja ugovora o radu; b) prijema u radni odnos na određeno vrijeme najdalje do 120 dana, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto; c) prijema u radni odnos na određeno vrijeme po programima zapošljavanja javnih službi za zapošljavanje, koji se provode u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba.

Prema informaciji Društva od 25. 5. 2020. godine, tokom godine u radni odnos je primljeno 48 zaposlenika, od čega 22 zaposlenika hitnim postupkom na određeno vrijeme po članu 5. Uredbe. Tokom ili nakon njihovog rada, provedeno je javno oglašavanje i od ta 22 zaposlenika, a nakon provedene procedure prijema, 11 je primljeno u radni odnos na neodređeno vrijeme. S obzirom na to da Pravilnikom o radu nije određen broj izvršilaca po radnim mjestima, odnosno nije postavljen okvir u odnosu na koji se može mjeriti stvarno potrebni broj izvršilaca, ne može se potvrditi opravdanost prijema ili hitnog prijema zaposlenika na određeno radno mjesto.

Također, 67 radnika ima stručno zvanje koje ne odgovara potrebnom stručnom zvanju radnog mjesta na koje su raspoređeni.

Pravilnikom o radu Društva nije određen stvarno potreban broj izvršilaca po pojedinim radnim mjestima, što nije u skladu sa članom 118. Zakona o radu. Zbog tako uređene unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, kao i postupanja prilikom zapošljavanja, ne može se mjeriti stvarno potreban broj izvršilaca, kao ni planiranje i prijem zaposlenika, tj. ne može se potvrditi da se u Društvu provodi plansko, odgovarajuće i transparentno zapošljavanje.

Društvo je, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu i sačinilo Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu.

Preporuke:

- *sistematizaciju radnih mjesta dopuniti u dijelu potrebnog broja izvršilaca za obavljanje poslova iz nadležnosti Društva,*
- *zapošljavanje bez javnog oglašavanja koristiti samo u izuzetnim, hitnim slučajevima.*

Interna revizija

Odjel za internu reviziju (u daljem tekstu: Odjel) ima dva interna revizora i direktoricu Odjela koja nije zaposlenica Društva i poslove obavlja po ugovoru o angažmanu. Direktorica Odjela je Nina Džidić, imenovana odlukom Odbora za reviziju od 30. 5. 2018. godine na period od četiri godine. Odjel za internu reviziju je, u skladu sa članom 14. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru⁶, donio Strateški plan interne revizije za period 2018–2020. godine, na osnovu kojeg je sačinjen Program rada i Studija rizika za 2019. godinu. Prema Programu rada za 2019. godinu, obavljene su revizije: provjera efikasnosti u rješavanju pritužbi i zahtjeva korisnika, potraživanja, pregled internih kontrola sistema troškova, nabavke, osiguranje imovine, provjera komunikacije između organizacionih dijelova i naknadno praćenje po reviziji zaštite na radu i osiguranje zaposlenika. Prati se i realizacija preporuka datih u prethodno provedenim revizijama. U cilju praćenja postupanja po datim preporukama, sačinjena je baza preporuka sa realizacijom u periodu 2016–2019. godine prema kojoj, u određenom broju slučajeva, data preporuka nije provedena ili nema saznanja o njenoj provedbi.

Odjel je sačinio godišnji Izvještaj o radu za 2019. godinu, koji je 31. 1. 2020. godine usvojio Odbor za reviziju.

Odbor za reviziju je sačinjavao i dostavljao Upravi i Nadzornom odboru izvještaje o svom radu. Tokom 2019. godine razmatrao je pitanja iz svoje nadležnosti, ali nije izvršio reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna Društva, što je bio obavezan u skladu sa članom 273. Zakona o privrednim društvima⁷ i članom 41. 5) Statuta Društva.

Preporuka:

- *postupati u skladu sa preporukama Odjela za internu reviziju u cilju pravovremenog praćenja postupanja po datim preporukama i utvrđivanja napretka u njihovoj primjeni.*

⁶ „Sl. novine FBiH“, broj 47/8 i 101/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, broj 81/15

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji plan poslovanja za period 2017–2019. godine Uprava Društva je donijela 8. 12. 2016. godine, Nadzorni odbor odobrio 21. 12. 2016. godine, a Skupština Društva usvojila 27. 1. 2017. godine. Proces planiranja uređen je Statutom i Pravilnikom o planiranju Društva i ostalim zakonskim propisima. Osnova za izradu plana su ostvareni prihodi i rashodi u prethodnom periodu i smjernice Uprave Društva, a plan se sačinjava u skladu sa usvojenom Metodologijom za izradu plana. Trogodišnji plan (srednjoročni) poslovanja donosi se svake treće godine.

Plan poslovanja za 2019. godinu izrađen je na osnovu ostvarenja za period januar – august 2018. godine, planiranih veličina iz trogodišnjeg plana poslovanja i smjernica Uprave Društva. Plan poslovanja za 2019. godinu Skupština Društva je odobrila 23. 1. 2019. godine. Rokovi za donošenje planova definisani su Pravilnikom o planiranju. Rok za donošenje srednjoročnog plana poslovanja je do kraja godine koja prethodi godini na koji se plan poslovanja odnosi, a godišnji plan poslovanja donosi se najkasnije do kraja tekuće godine koja prethodi godini za koju se plan donosi. Zbog odstupanja izvršenih u odnosu na planirane investicije (odstupanje veće od 20%), pokrenut je rebalans plana investicija koji je usvojen Odlukom Uprave od 19. 11. 2019. godine. Rebalans plana odobrila je Skupština Društva odlukom od 24. 1. 2020. godine. Investicije koje su godišnjim planom planirane u iznosu od 4.381.380 KM smanjene su za 2.385.057 KM i rebalansom plana utvrđene su u iznosu od 1.996.323 KM. Planirano ulaganje u zgrade smanjeno je za 91%, kupovina zemljišta za 100%, a ulaganje u nematerijalnu imovinu za 35%. Značajno smanjenje ulaganja u zgrade izvršeno je zbog imovinskog spora sa JP „Hrvatske telekomunikacije“ d.o.o. Mostar i nije realizovano planirano ulaganje u glavno poštansko logističko središte Bišće polje Mostar. Rebalansom plana su ulaganja u vozila, informatičku i ostalu opremu neznatno uvećana, a ulaganje u nematerijalnu imovinu smanjeno je za 140.000 KM.

Prema Pravilniku o planiranju Društva, član 22, krajnji rok za provođenje rebalansa plana je 30. 11. tekuće godine, a prema članu 19. Statuta, u nadležnosti Skupštine Društva je odobrenje revidiranog plan poslovanja. Odluku o odobravanju rebalansa plana investicija za 2019. godinu Skupština Društva je donijela 24. 1. 2020. godine, nakon roka za provođenje rebalansa plana iz Pravilnika o planiranju. **Slijedom navedenog, trogodišnji, godišnji i rebalans plana poslovanja konačno su provedeni i odobreni od svih organa upravljanja Društva nakon roka koji je određen u Pravilniku o planiranju. Usvajanje rebalansa plana investicija u sljedećoj godini, u odnosu na godinu za koju se plan donosi, nije u skladu sa članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH⁸. Zbog toga ne možemo potvrditi da je plan poslovanja, za period za koji je donesen, osnova poslovnih aktivnosti Društva u pogledu pitanja koja sadrži, kao što propisuje Zakon o javnim preduzećima u FBiH.**

Trogodišnji plan poslovanja Društva za period 2017–2019. godine dostavljen je Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, ali nije dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je obaveza propisana članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u sljedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2018. godini	Rebalans plana za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	25.622.214	25.984.059	26.355.675	103	101
II	Rashodi	25.467.914	25.826.240	26.284.888	102	102
III	Dobit prije poreza (I-II)	154.300	157.819	70.787	46	45

Ukupno ostvareni prihodi u 2019. godini iznose 26.355.675 KM i veći su u odnosu na plan za 371.616 KM, a u odnosu na prethodnu godinu za 733.461 KM. Ostvaren je porast prihoda u odnosu na 2018. godinu kod prihoda od brze pošte, pismovnih pošiljki i od međuoperatorskog obračuna.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 8/05, 81/08, 22/09, 81/15, 109/12

Rashodi u 2019. godini iznose 26.284.888 KM, i u odnosu na planirane veći su za 458.648 KM, a u odnosu na prethodnu godinu za 816.974 KM. Najveće povećanje rashoda u odnosu na planirane, ali i u odnosu na prethodnu godinu, evidentirano je kod finansijskih rashoda. Ovo povećanje posljedica je novog načina evidentiranja troškova zakupa, a u skladu sa početkom primjene MSFI-ja 16 – Najmovi, od 1. 1. 2019. godine.

Izveštaji o izvršenju planova poslovanja izrađuju se polugodišnje i godišnje. Izveštaj o poslovanju za 2019. godinu Uprava Društva usvojila je 27. 2. 2020. godine.

Skupština Društva je 28. 6. 2019. godine usvojila Izveštaj o poslovanju za 2018. godinu. Usvojeni izveštaj nije, shodno članu 6. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, putem resornog ministarstva dostavljen Parlamentu FBiH.

Preporuke:

- *planove poslovanja donositi u skladu sa rokovima iz Pravilnika o planiranju. Osigurati da planovi budu osnova poslovnih aktivnosti Društva, kao što propisuje član 24. stav 1. Zakona o javnim preduzećima u FBiH;*
- *Trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2019. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Uprava ih je odobrila 27. 2. 2020. godine, a do končanja revizije Skupština Društva nije razmatrala finansijske i ostale izvještaje o poslovanju za 2019. godinu.

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća:

	od 1. 1. do 31. 12. 2019.	od 1. 1. do 31. 12. 2018.
PRIHODI	26.355.675	25.622.214
Poslovni prihodi	25.629.427	24.695.431
Finansijski prihodi	208.524	182.608
Ostali prihodi i dobici	517.724	744.175

Prihodi se iskazuju po fer vrijednostima u visini obračunatih isporuka proisteklih iz redovnih aktivnosti Društva i u visini dobitaka proisteklih i iz drugih aktivnosti Društva. Priznavanje prihoda u međuoperatorskom i međunarodnom saobraćaju vrši se u skladu sa Metodologijom za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom i međunarodnom poštanskom saobraćaju⁹, koju su potpisala sva tri operatora u BiH. Prihodi nastali iz međunarodnih usluga iskazuju se u bruto iznosima, a procjena prihoda vrši se za dio usluga koje su izvršene, a nisu potvrđene međunarodnim/međuoperatorskim obračunom na datum bilansa stanja. Kao javni poštanski operator, Društvo ostvaruje prihode vršenjem poštanskih usluga, sa obavezom pružanja univerzalne poštanske usluge i ekskluzivnim pravom za obavljanje rezervisane poštanske usluge, kao i finansijske poštanske usluge kojim se osiguravaju različiti oblici novčanih doznaka. Pored usluga koje Društvo obavezno mora vršiti u skladu sa Zakonom o poštanskom saobraćaju FBiH, pružaju se i druge i razvijaju nove usluge na komercijalnoj osnovi, prije svega hibridna pošta, koja je kombinacija tradicionalne poštanske usluge i elektronske pošte. Cijene pružanja usluga uređene su cjenovnikom.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 52/11 i 21/12

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi u iznosu od 25.629.427 KM ostvareni su od prodaje robe, prodaje učinaka, a tu su i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje robe iskazani su u iznosu od 256.445 KM i odnose se na prihode od prodaje vrijednosnica (130.347 KM) i filatelije (126.098 KM).

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 24.999.640 KM i odnose se na prihode od prodaje usluga pravnim i fizičkim licima. U okviru njih najznačajniji su prihodi od:

- pismovnih pošiljaka u iznosu od 13.460.040 KM i odnose se na pružanje usluga iz poštanske djelatnosti u unutrašnjem i međunarodnom prometu – poštanskog saobraćaja, u kojim su najveći prihodi od rezerviranih poštanskih usluga¹⁰, i to od običnih pismovnih usluga (6.457.372 KM) i od preporučanih pismovnih pošiljaka (3.343.537 KM);

- finansijskih usluga u iznosu od 6.161.109 KM, koje se ostvaruju između sudionika u platnom prometu. Vršiti se uplata računa poslovnih subjekata s kojima Društvo ima potpisan ugovor o uplati ili gotovinske uplate na komercijalne račune i račune javnih prihoda unutar Bosne i Hercegovine. Najznačajniji su prihodi od unutrašnjeg platnog prometa (4.546.480 KM) i prihodi od usluga izvršenih za račun Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje (1.053.858 KM);

- međuoperatorskog obračuna u iznosu od 2.477.587 KM, koji se odnosi na obavljanje poštanskih usluga unutar i van zemlje, koje obavljaju tri poštanska operatora („Pošte Republike Srpske“ a.d. Banja Luka, „BH pošta“ d.o.o. Sarajevo i Društvo), i to za unutarnji promet (1.873.537 KM) i za međunarodni promet (604.050 KM).

Pored tradicionalnih poštanskih usluga, uvođenjem novih usluga ostvareni su i prihodi od brze pošte u iznosu od 1.829.315 KM i produkcije dokumenata u iznosu od 591.213 KM.

Ostali poslovni prihodi iznose 373.311 KM i odnose se na prihode od izdavanja prostora u zakup za potrebe CIPS-a (235.317 KM), prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora drugim zakupcima (122.829 KM) i prihode od zakupa za bankomate i automate (15.164 KM).

6.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 208.524 KM, u čemu su najveći prihodi po osnovu kamata u iznosu od 140.937 KM i kamate na oročena sredstva u iznosu od 34.995 KM.

6.1.1.3 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 517.724 KM i odnose se na otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostale prihode (323.765 KM), naplaćena otpisana potraživanja (160.765 KM) i dobitke od prodaje stalnih sredstava (33.194 KM).

U okviru prihoda od ukidanja rezervisanja u iznosu od 145.521 KM je i prihod od usklađivanja rezervisanja po aktuarskoj procjeni u skladu sa zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih. Iskazani prihod je u dijelu od 107.227 KM rezultat promjene perioda za koji se vrši rezervisanje. Društvo je u ranijim godinama, na osnovu aktuarskog obračuna, vršilo rezervisanja za primanja zaposlenih za period od pet godina. **Međutim, odlukom uprave Društva od 23. 1. 2020. godine, period za koji se vrši rezervisanje smanjen je na tri godine, a samim tim i visina rezervisanja, što ima uticaj na iskazivanje finansijskog rezultata za 2019. godinu.** Ovom odlukom i smanjenjem perioda za koji se vrši rezervisanje, a samim tim i visina rezervisanja, promijenjena je dotadašnja računovodstvena praksa, ali bez adekvatnog obrazloženja. Pravilnikom o računovodstvenim politikama Društva nije definisan period na koji se vrši rezervisanje po osnovu primjene MRS-a 19 – Primanja zaposlenih. Donošenje ovakvih odluka ili promjenu procjena potrebno je uraditi na početku tekuće godine i promjene primjenjivati na naredne periode, počevši od donošenja, a ne unazad, kada je istekla poslovna godina. Zbog nedosljedne primjene računovodstvenih procjena, rezervisanja i troškovi tekuće godine manji su za 74.185 KM, prihodi veći za 107.227 KM, a efekat na finansijski rezultat iznosi 181.413 KM.

¹⁰ Zakon o poštanskom prometu FBiH, član 3. – “rezervirane poštanske usluge” su oni dijelovi univerzalnih poštanskih usluga koje pružaju samo poštanski operatori

Preporuka:

- *Pravilnikom o računovodstvenim politikama Društva detaljno urediti primjenu MRS-a 19 – Primanja zaposlenih i takve računovodstvene politike dosljedno primjenjivati.*

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima rashodi su iskazani u iznosu od 26.284.888 KM, kako slijedi:

	1. 1. - 31. 12. 2019.	1. 1. - 31. 12. 2018.
RASHODI	26.284.888	25.467.914
Poslovni rashodi:	26.014.267	25.142.081
Nabavna vrijednost prodane robe	50.833	60.831
Materijalni troškovi	1.301.583	1.170.237
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	17.284.693	16.928.332
Troškovi proizvodnih usluga	1.352.070	1.562.428
Amortizacija	1.394.641	1.008.304
Troškovi rezervisanja	4.600	119.268
Nematerijalni troškovi	4.625.847	4.292.681
Finansijski rashodi	58.897	13.682
Ostali rashodi i gubici, osim iz osnova stal. sred. namijenjenih prodaji	211.724	312.151

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi u iznosu od 26.014.267 KM čine 99% ukupno iskazanih rashoda Društva.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi, iskazani u iznosu 1.301.583 KM, odnose se na: utrošenu energiju i gorivo (925.479 KM), utrošene sirovine i materijal (266.537 KM) i troškove sitnog inventara (109.567 KM). Troškovi dizel goriva i benzina u iznosu od 504.124 KM evidentirani su po fakturama dobavljača „Hifa petrol“ d.o.o. Sarajevo, „Zabrišće B&M“ d.o.o. Livno, „Holdina“ d.o.o. Sarajevo, „Rox“ d.o.o. Orašje, „Energopetrol“ d.o.o. Sarajevo i drugih. Korištenje službenih vozila uređeno je Pravilnikom o korištenju službenih vozila iz 2018. godine, a Odjel upravljanja transportom vodi evidencije o potrošnji goriva, mjesečnoj kilometraži, putnim nalogima i drugim evidencijama i zadacima koji su naloženi Pravilnikom. Na mjesečnom nivou se sačinjavaju evidencije o pređenim kilometrima i potrošnji goriva. Prezentovana je Odluka o normativu potrošnje goriva iz 2012. godine koja ne sadrži normativ potrošnje za sve vrste vozila koje Društvo posjeduje. Za određena vozila nabavljena poslije sačinjavanja Odluke o normativu (npr. Toyota) nije utvrđen normativ potrošnje goriva. U svrhu nadzora nad vozilima, za većinu vozila je implementiran elektronski sistem praćenja kretanja.

Preporuka:

- *donijeti normativ potrošnje goriva za sva vozila Društva.*

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 17.284.693 KM, a njihova struktura je sljedeća:

	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	17.284.693
Troškovi plaća i naknada plaća	14.838.737
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	2.260.474
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	185.482

Troškove plaća i naknada plaća zaposlenih čine bruto plaće i naknade plaća zaposlenih u Federaciji BiH i Brčko distriktu, koje se obračunavaju u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Plaće i naknade plaća zaposlenih uređene su Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom za područje djelatnosti poštanskog saobraćaja¹¹, Pravilnikom o radu i pojedinačnim ugovorima sa zaposlenima. Pravilnikom o radu na jedinstven način su regulisane plaće zaposlenika, osnovna i najniža osnovna plaća, najniža satnica, koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci na plaću, naknade plaća i ostale isplate radnicima. Najniža neto satnica prije oporezivanja iznosi 2,74 KM.

Visina plaće direktora – predsjednika uprave Društva i izvršnih direktora utvrđena je u skladu sa članom 8. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH¹², te ugovorom zaključenim sa nadzornim odborom Društva. Mjesečna neto plaća predsjednika uprave Društva iznosi 4,6, a izvršnih direktora 4,4 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Ovako utvrđene plaće se uvećavaju za svaku godinu navršenog staža za 0,5%. U ugovoru o međusobnim pravima, odgovornostima i obavezama predsjednika uprave i Nadzornog odbora Društva, predviđeno je pravo na godišnji iznos za potrebe stručnog usavršavanja u visini od minimalno jedne prosječne plaće predsjednika uprave koja je isplaćena u prethodna tri mjeseca. Na osnovu toga, Društvo je u 2019. godini predsjedniku uprave Društva izvršilo uplatu treće rate za troškove postdiplomskog doktorskog studija računarstva u iznosu od 4.264 KM. U skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak, izvršen je obračun koristi na izvršenu uplatu, pri čemu trošak poslodavca iznosi 6.829 KM, a iznos poreza na dohodak u visini od 426 KM refundirao je predsjednik uprave. Po istom osnovu su vršene isplate i u 2017. i 2018. godini u iznosu od 14.416 KM i ukupni trošak Društva za tri godine iznosi 21.244 KM, od čega je refundirano 1.326 KM. **Ugovaranje i plaćanje doktorskog studija predsjedniku uprave sredstvima Društva nije opravdano jer akademsko zvanje doktora nauka nije traženi uslov za ovo radno mjesto u skladu sa Pravilnikom o postupku odabira kandidata i načinu imenovanja članova uprave Društva¹³.** Ističemo da je na taj ugovor saglasnost dalo Federalno ministarstvo prometa i komunikacija.

Najviša isplaćena plaća u 2019. godini u Društvu iznosi 4.306 KM, a najniža 533 KM.

Preporuka:

- **preispitati opravdanost plaćanja doktorskog studija, jer akademsko zvanje doktora nauka nije uslov za obavljanje redovnih poslova.**

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenika iskazani su u iznosu od 2.260.474 KM, a odnose se na: troškove toplog obroka (1.365.317 KM), naknadu za troškove prevoza na posao i sa posla (223.395 KM), regres (320.086 KM), ostale naknade (138.249 KM), izdatke za pomoć u slučaju smrti radnika i u slučaju bolesti (79.978 KM), otpremnine (73.702 KM), troškove službenih putovanja (39.615 KM) i naknade za kotizacije i seminare, troškove stručnog usavršavanja zaposlenika (20.132 KM). Prava zaposlenika na naknade uređena su odredbama Pravilnika o radu i pojedinačnim odlukama predsjednika uprave Društva.

Naknada za topli obrok u toku rada isplaćuje se u dnevnom iznosu od najmanje 1% od prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH. Odlukom predsjednika uprave od 13. 12. 2018. godine određena je visina toplog obroka u iznosu od 8,75 KM, koja se primjenjuje za cijelu 2019. godinu.

Naknada za troškove prevoza na posao i sa posla isplaćuje se u iznosu od 0,10 KM po pređenom kilometru, a najviše do 200 KM zaposleniku koji ostvaruje pravo na tu naknadu. Pravilnikom o radu propisano je da radnik ostvaruje pravo na naknadu ukoliko je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada više od pet kilometara. Putem zahtjeva za ostvarivanje naknade izdaje se Rješenje, na osnovu kojeg se vrši isplata.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, broj 37/18

¹² „Sl. novine FBiH“, broj 12/09

¹³ Pravilnik o postupku odabira kandidata i načinu imenovanja članova uprave Društva od 24. 1. 2007. godine i Pravilnik o postupku odabira kandidata i načinu imenovanja članova uprave Društva od 17. 10. 2019. godine

Naknada zaposlenicima za godišnji odmor (regres) isplaćena je u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH za period od novembra 2018. godine do januara 2019. godine, u iznosu od 457,50 KM po zaposleniku, a prema Odluci o isplati regresa za radnike i članove uprave od 28. 3. 2019. godine. Isplata ove naknade za zaposlenike Društva na području Brčko distrikta je oporeziva.

Naknada u slučaju smrti radnika ili člana uže porodice i u slučaju teškog invaliditeta ili bolesti radnika ili člana uže porodice podrazumijeva jednokratne isplate na osnovu dostavljenog zahtjeva zaposlenika, isplaćene u skladu sa članom 106. Pravilnika o radu.

Ostale naknade iskazane su u iznosu od 138.249 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove naknada povodom vjerskih praznika (69.250 KM) i novčane naknade za rođenje ili usvajanje djeteta (53.229 KM). Naknada za rođenje ili usvajanje djeteta isplaćuje se u visini dvije prosječne isplaćene neto plaće zaposlenih u FBiH za prethodni mjesec, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 185.482 KM i odnose se na troškove naknade članovima Nadzornog odbora (116.638 KM), članovima Odbora za reviziju i direktoru Odjela za internu reviziju (40.547 KM), članu Skupštine Društva (1.767 KM) i troškove naknada ostalim fizičkim licima (26.530 KM). U iskazani trošak, pored neto naknade, uključeni su i pripadajući porez i doprinosi. Visina mjesečne naknade predsjedniku i članovima Nadzornog odbora utvrđena je Odlukom iz 2010. godine, i za predsjednika iznosi 70% od iznosa dvije prosječne isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom, ostvarene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a članovima u iznosu od 80% novčane naknade određene za predsjednika. Predsjedniku Odbora za reviziju pripada mjesečna naknada u iznosu od 70% utvrđene mjesečne naknade predsjednika Nadzornog odbora, a članovima u iznosu od 70% od utvrđene mjesečne naknade člana Nadzornog odbora. Mjesečna naknada direktoru Odjela interne revizije, prema Odluci Odbora za reviziju iz 2018. godine, ista je kao i članovima Odbora za reviziju i iznosi 70% od utvrđene mjesečne naknade člana Nadzornog odbora Društva. U okviru iskazanih troškova naknada ostalim fizičkim licima na naknade za autorske honorare licima angažovanim uglavnom za izradu likovnog/idejnog rješenja za izradu poštanskih markica odnosi se 17.390 KM, a na naknade licima angažovanim po osnovu ugovora o djelu 7.102 KM.

Prethodno provedenom revizijom utvrđeno je da su isplate punomoćnicima Skupštine imale različit tretman za predstavnike ispred stranog kapitala u odnosu na predstavnike domaćeg kapitala, zbog čega je data preporuka da se izvrši povrat nezakonito primljenih sredstava. **Punomoćnici ispred stranog kapitala nisu izvršili povrat ranije primljenih naknada.**

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti da punomoćnici ispred stranog kapitala izvršile povrat ranije primljenih naknada.**

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga, iskazani u iznosu od 1.352.070 KM, odnose se na: usluge održavanja (1.002.264 KM), reklamu i sponzorstvo (208.772 KM), troškove usluga (88.215 KM), zakup (30.877 KM) i troškove sajmovi (21.941 KM).

Troškovi usluga održavanja softvera iznose 348.216 KM i najveći su trošak u okviru iskazanih troškova usluga održavanja. Najznačajniji dobavljači za ove usluge su „Mips“ d.o.o. Zagreb i „Select M“ d.o.o. Mostar. Tokom godine, usluge održavanja, razvoja i modernizacije aplikacije šalterskog poslovanja fakturisao je dobavljač „Mips“ d.o.o. Zagreb, shodno okvirnom sporazumu iz 2017. godine koji je zaključen na period od 24 mjeseca, sa maksimalnom vrijednošću od 381.387 KM. Po isteku ovog sporazuma, sa ovim dobavljačem je zaključen novi okvirni sporazum u maksimalnoj vrijednosti od 598.584 KM na period od 24 mjeseca. Ostali značajniji troškovi u dijelu usluga održavanja su: zaštitarske usluge obezbjeđenja objekata i ostale imovine (263.244 KM), tekuće održavanje ostale imovine (107.671 KM), održavanje transportnih sredstava (95.257 KM) i druge usluge.

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su u iznosu od 208.772 KM. U okviru ove pozicije su sponzorstava i troškovi u cilju reklame (112.584 KM), kao i troškovi reklamnog materijala s nazivom firme (41.505 KM), usluge reklame putem panoa, plakata i slično (23.219 KM), troškovi usluge reklame putem elektronskih medija (20.712 KM) i usluge reklame u pisanim medijima (10.752 KM).

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.394.641 KM. Značajan uticaj na rast ovih troškova u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu imao je početak primjene MSFI-ja 16 – Najmovi. Iskazani troškovi amortizacije u 2019. godini po osnovu primjene tog standarda iznose 318.013 KM.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 4.625.847 KM, a čine ih: ostali nematerijalni troškovi (3.153.915 KM), troškovi platnog prometa (391.121 KM), troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga (373.742 KM), troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dažbina (235.660 KM), troškovi neproizvodnih usluga (167.819 KM), troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza (132.642 KM), troškovi premija osiguranja (99.715 KM) i troškovi reprezentacije (71.231 KM).

Troškovi međuoperatorskog obračuna iskazani su u iznosu od 3.072.838 KM i čine 97% ukupno iskazanih ostalih nematerijalnih troškova. Najznačajniji su troškovi obračuna po raznim vrstama poštanskog i međuoperatorskog prometa sa JP „BH pošta“ d.o.o. Sarajevo (2.140.206 KM), sa „Preduzećem za poštanski saobraćaj Republike Srpske“ a.d. Banja Luka (621.906 KM) i troškovi obračuna sa „Hrvatskim poštama“ d.d. Zagreb (296.884 KM), koji su obračunati u skladu sa Metodologijom za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom poštanskom prometu.

Troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 71.231 KM. Od ukupnog iznosa, 34.811 KM su troškovi organizacije poslovnog skupa Društva, iskazani po fakturi „Union Foods“ d.o.o. Čitluk. Sa ovim dobavljačem, nakon provedenog postupka nabavke usluga iz Aneksa II dio B, zaključen je ugovor prema kojem će on izvršiti uslugu ugošćavanja i kompletnu organizaciju poslovnog skupa Društva u ugostiteljsko-hotelskom prostoru u Herceg Etno selu Međugorje, za ugovoreni iznos od 34.811 KM, sa PDV-om. Ugovorena je svečana večera za 300 osoba, smještajni kapaciteti (10 dvokrevetnih soba), te organizacija kulturno-zabavnog programa. „Union Foods“ d.o.o. Čitluk je dostavio fakturu na ugovorenu vrijednost, bez priložene specifikacije usluga uz fakturu. Prema fiskalnom računu, od ukupnog iznosa, na restoranske usluge se odnosi 18.000 KM, muzičke usluge 13.043 KM, zakup opreme 2.868 KM i usluge noćenja sa boravišnom taksom i osiguranjem 900 KM. **Ne možemo potvrditi da je ugovaranje fiksnog iznosa restoranskih usluga, bez specifikacije vrsta i količina datih usluga, transparentno i primjereno trošenje javnog novca.**

Preporuka:

- **troškove reprezentacije priznavati na osnovu potpune i detaljne specifikacije pruženih usluga.**

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 58.897 KM i najvećim dijelom odnose se na troškove kamata po osnovu efekata implementacije MSFI-ja 16 – Najmovi (38.395 KM) i zateznih kamata (20.088 KM) evidentiranih uglavnom po sudskim presudama ili reviziji presuda u predmetima vođenim protiv Društva.

6.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 211.724 KM i najvećim dijelom su naknadno utvrđeni rashodi iz ranijih godina (94.833 KM) i ostali nespomenuti rashodi (67.819 KM). Naknadno utvrđeni rashodi iz ranijih godina su troškovi po presudi Vrhovnog suda FBiH, od čega se na spor sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona odnosi 57.785 KM. Ostali nespomenuti rashodi u iznosu od 67.819 KM uglavnom su nastali ukidanjem rezervisanja za međuoperatorski obračun i isknjižavanjem potraživanja za refundaciju bolovanja.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2019. godini iskazalo bruto dobit u iznosu od 70.787 KM i u odnosu na prethodnu godinu dobit je duplo manja. Po umanju bruto dobiti za porez na dobit, neto dobit iskazana je u iznosu od 53.456 KM. **Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 25.629.427 KM, a poslovni rashodi u iznosu od 26.014.267 KM, što je dovelo do gubitka od poslovnih aktivnosti u iznosu od 384.840 KM.** Društvo oročava značajan iznos novčanih sredstava i ostvarilo je dobit iz finansijskih aktivnosti u iznosu od 149.627 KM, te je pozitivan rezultat poslovanja tekuće godine u većem dijelu rezultat ovih aktivnosti.

Ne može se potvrditi iskazani finansijski rezultat zbog nedosljedne primjene računovodstvenih procjena u dijelu promjene priznavanja rezervisanja za troškove zaposlenih u skladu sa MRS-om 19 – Primanja zaposlenih. Zbog promjene procjene, finansijski rezultat je precijenjen za 181.413 KM.

Do okončanja predmetne revizije Skupština Društva, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima i Statutom Društva, nije donijela odluku o načinu raspodjele finansijskog rezultata za 2019. godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilansa, knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazana je u iznosu od 17.222.971 KM. Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je u tabeli:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	17.222.971	17.698.580
Nematerijalna sredstva	179.011	234.828
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.636.294	12.415.671
Imovina s pravom korištenja	840.549	-
Ostala stalna materijalna sredstva	18.599	16.199
Dugoročni finansijski plasmani	3.509.500	5.023.882
Druga dugoročna potraživanja	19.140	-
Dugoročna razgraničenja	19.878	8.000

Nematerijalna imovina iskazana je u iznosu od 179.011 KM, u čemu su najznačajniji računarski programi i prava na korištenje softvera u iznosu od 148.011 KM i ostala nematerijalna sredstva u iznosu od 31.000 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazane su u iznosu od 12.636.294 KM. Struktura i promjene na ovoj imovini daju se u tabeli:

Red. br.	Opis	Zemljišta	Zgrade	Postrojenja i oprema	Alati, kancelarijska oprema	Transportna sredstva	Materijalna sredstva u pripremi	Ostala materijalna sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Nabavna vrijednost								
	na 1. 1. 2019. godine	896.546	19.902.533	6.933.253	2.069.121	3.057.364	154.423	0	33.013.240
	direktna povećanja u 2019. godini	0	174.425	404.646	21.264	429.092	25.442	110.677	1.165.546
	prenos sa pripreme	0	0	2.371	0	0	(2.371)	0	0
	otuđenje i rashodovanje	0	(5.001)	(489.975)	(27.335)	(362.103)	0	0	(884.414)
	na 31. 12. 2019.	896.546	20.071.957	6.850.295	2.063.050	3.124.353	177.494	110.677	33.294.372
2	Akumulirana amortizacija								
	na 1. 1. 2019. godine	0	10.293.906	6.155.362	2.015.651	2.132.650	0	0	20.597.569
	amortizacija	0	354.519	307.189	10.905	249.045	0	19.036	940.694
	otuđenje i rashodovanje	0	(2.859)	(487.959)	(27.335)	(362.032)	0	0	(880.185)
	na 31. 12. 2019. godine	0	10.645.566	5.974.592	1.999.221	2.019.663	0	19.036	20.658.078
3	Neto knjigovodstvena vrijednost								
	na 1. 1. 2019. godine	896.546	9.608.627	777.891	53.470	924.714	154.423	0	12.415.671
	na 31. 12. 2019. godine	896.546	9.426.391	875.703	63.829	1.104.690	177.494	91.641	12.636.294

Nekretnine, postrojenja i oprema u 2019. godini imale su promjene vezano za nabavke opreme (446.921 KM), transportnih sredstava (429.092 KM) i adaptaciju zgrada (174.425 KM). U okviru ove pozicije nalaze se i **investicije u toku – ulaganja u zgrade** u iznosu od 152.053 KM, koje tokom 2019. godine nisu imale promjene. Radi se o višegodišnjem trajanju ulaganja u planiranu izgradnju poštanskog logističkog središta (PLS) Bišće polje.

Investicija izgradnje PLS-a Bišće polje počela je kupovinom zemljišta 2005. godine i provođenjem aktivnosti na pribavljanju projektne dokumentacije i urbanističkih saglasnosti (2008. i 2009. godina). Prilikom redovnog godišnjeg popisa za 2018. godinu, a s obzirom na postojanje plana izgradnje novog objekta PLS-a Bišće polje na drugoj lokaciji, za koji je već izrađen izvedbeni projekt u 2018. godini, ranija ulaganja na prethodnoj lokaciji Bišće polje iz 2008. i 2009. godine u iznosu od 97.412 KM isknjižena su iz poslovnih evidencija. Od 2017. godine ponovo se ulaže u izgradnju PLS-a Bišće polje po novom izvedbenom projektu (ukupno uloženo 249.465 KM, isknjiženo 97.412 KM, stanje 152.053 KM). **Ulaganje u izgradnju PLS-a Bišće polje traje niz godina, a pritom su uložena sredstva koja nisu osigurala realizaciju planiranih aktivnosti. Također, nisu realizirane ni planirane aktivnosti u 2019. godini, što je, pored ostalog, dovelo do rebalansa plana investicija.**

Preporuka:

- **utvrditi razloge dugogodišnjeg iskazivanja investicija u toku i u skladu sa utvrđenim poduzeti aktivnosti na otklanjanju propusta.**

Imovina sa pravom korištenja iskazana je u iznosu od 840.549 KM i odnosi se na građevine (415.648 KM), vozila (420.997 KM) i opremu (3.905 KM). Društvo je sa početkom primjene MSFI-ja 16 – Najmovi iskazalo imovinu sa pravom korištenja, koja predstavlja pravo najmoprimca na njeno korištenje tokom trajanja najma. Od prvog dana najmoprimac priznaje imovinu s pravom korištenja i obavezu po osnovu najma. Imovina sa pravom korištenja mjerena je po sadašnjoj, diskontovanoj vrijednosti svih budućih plaćanja u vezi s najmom, koja su ugovorena, a još nisu izvršena. Kamatna stopa koju Društvo primjenjuje za izračun sadašnje (diskontovane) vrijednosti obaveze, prema Odluci od 1. 2. 2019. godine, iznosi 4%.

Amortizacija stalnih sredstava obračunava se po linearnoj metodi otpisa. Procijenjeni korisni vijek upotrebe za glavne grupe nekretnina, postrojenja i opreme iznosi (u godinama):

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa otpisa
Zgrade	33–56	1,80–3
Uredska oprema i namještaj	8–10	10–12,5
Kompjuterska oprema	3	33,3
Transportna sredstva	6–7	12,5–16,66
Ostala oprema	7–15	6,66–14
Nematerijalna imovina	5	20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo je na datum bilansa vršilo procjenu ostatka vrijednosti i vijeka upotrebe stalnih sredstava, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Komisija za testiranje sredstava na umanjenje i procjenu ostatka vijeka upotrebe sredstava razmotrila je interne i eksterne pokazatelje, utvrđeno je stanje sredstava i dat zaključak da nije potrebno izvršiti umanjenje vrijednosti sredstava sa stanjem na 31. 12. 2019. godine. Uprava Društva je odlukom od 6. 2. 2020. godine prihvatila Izvještaj komisije za procjenu vrijednosti sredstava.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo još uvijek ne raspolaže dokumentacijom o vlasništvu za sve nekretnine. U poslovnim knjigama iskazuju se određene nekretnine naslijeđene od pravnih prednika Društva za koje Društvo ne posjeduje dokaz o vlasništvu ili pravo raspolaganja. Društvo ne raspolaže dokumentacijom za dokazivanje prava vlasništva nad nekretninama, prenesenim prilikom razdvajanja „HPT“ d.o.o. Mostar na poštansku i telekomunikacijsku djelatnost, nisu riješeni imovinskopравни odnosi kako bi Društvo u potpunosti izvršilo prenos prava upravljanja ili raspolaganja, odnosno vlasništva nad ovom imovinom.

Prema Analizi imovinskopravnog stanja nekretnina koje se vode kao osnovna sredstva Društva na 31. 12. 2019. godine, koju je izradio Sektor pravnih i općih poslova, poduzimaju se aktivnosti u vezi s uknjižbom nekretnina, gdje je za najveći dio izvršena interna podjela sa „Hrvatske telekomunikacije“ d.d. Mostar i pokrenuta zajednička procedura kod nadležnih organa. Postoje sporazumi o podjeli, koji su nesporni dijelovi koji pripadaju Društvu, ali za konačnu podjelu potrebna je etažna knjiga, kao i fizička podjela/etažiranje objekata.

Preporuka:

- **osigurati dokaze o vlasništvu nad nekretninama koje Društvo koristi i izvršiti uknjižbu vlasništva kod nadležnih sudova.**

Hipoteke i založno pravo

Ne postoje ograničenja vlasništva nad nekretninama, postrojenjima i opremom i materijalna imovina nije založena kao garancija za obaveze Društva.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 3.509.000 KM i najvećim dijelom odnose se na oročene novčane depozite, i to:

- oročena sredstva u iznosu od 2.000.000 KM kod „Sparkasse Bank“ po ugovoru od 27. 9. 2019. godine na 13 mjeseci (do 27. 10. 2020. godine), fiksna kamatna stopa 1,10% godišnje,
- oročena sredstva u iznosu od 1.500.000 KM kod „UniCredit Bank“ po ugovoru od 24. 10. 2019. godine na 13 mjeseci (do 24. 11. 2020. godine), fiksna kamatna stopa 1,30% godišnje.

Novčana sredstva se drže kod poslovnih banaka sa povoljnim kreditnim rejtingom, u skladu sa Pravilnikom o oročavanju slobodnih novčanih sredstava. U skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, procijenjeno je da nema naznaka bilo kakvog rizika da sredstva neće biti isplaćena u iznosu koji je uloženi i da nije potrebno vršiti vrijednosno usklađivanje dugoročnih finansijskih plasmana za očekivane kreditne gubitke.

6.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilansa iskazana su sljedeća tekuća sredstva:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
TEKUĆA SREDSTVA	8.808.018	7.673.172
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	640.223	674.684
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	5.178.663	4.478.107
Kratkoročna potraživanja, plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	2.989.132	2.520.381

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
ZALIHE I SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI	640.223	674.684
Sirovine, i materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	78.212	93.502
Roba u skladištu	527.659	474.285
Dati avansi za nabavku zaliha	25.352	7.288

Zalihe i sredstva namijenjena prodaji iskazana su u iznosu od 640.223 KM, a najveći dio od 527.659 KM su zalihe filatelije, poštanskih marki, vrijednosnica i trgovačke robe. Ove zalihe se evidentiraju po prodajnim cijenama, sa ukalkulisanom maržom i porezom na dodanu vrijednost. Ostale zalihe se evidentiraju po trošku sticanja.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	5.178.663	4.478.107
Transakcijski računi – domaća valuta	1.624.823	2.494.571
Transakcijski računi – strana valuta (u KM)	2.953.730	1.383.410
Izdvojena novčana sredstava	599.357	599.357
Glavna blagajna	753	774

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 5.178.663 KM, a odnose se na novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka i u blagajni. Iskazana novčana sredstva u domaćoj valuti su novčana sredstva na računima kod „UniCredit Bank“ d.d. Mostar, „Raiffeisen Bank“ d.d. Sarajevo i „Addiko Bank“ Sarajevo. U ovim bankama otvoreni su i devizni računi u valutama EUR, USD, HRK i CHF. Glavni račun Društva vodi se kod „UniCredit Bank“ d.d. Mostar.

Izdvojena novčana sredstva, iskazana u iznosu od 599.357 KM, čine ostala novčana sredstva (depoziti po uputničkom računu, za blagajničko poslovanje područnih ureda i depoziti za poslovanje Western Uniona).

Iskazano stanje novčanih sredstava u glavnoj blagajni odnosi se na stanje novčanih sredstava u blagajni Uprave Društva i pomoćnim blagajnama u poslovnim područjima. Visina blagajničkog maksimuma utvrđena je Odlukom predsjednika Uprave Društva iz 2015. godine, a blagajničko poslovanje vrši se u skladu s Uredbom o uslovima i načinu plaćanja u gotovim novcem¹⁴.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	2.989.132	2.520.381
Potraživanja od kupaca	2.101.081	1.743.596
Ostala kratkoročna potraživanja	227.492	184.295
Kratkoročni plasmani	15.640	16.354
Potraživanja za PDV	9.175	9.790
Aktivna vremenska razgraničenja	635.744	566.346

Potraživanja od kupaca iskazuju se u visini nominalne vrijednosti proizašle iz poslovne transakcije prema propisanim cijenama Društva. Zbog vjerovatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena u dužem roku, na osnovu razumne procjene i iskustva stečenog u dužem periodu vrši se vrijednosno usklađivanje nenaplaćenih potraživanja. Potraživanja od kupaca odnose se na kupce u zemlji i u inostranstvu, kako slijedi:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
POTRAŽIVANJA OD PRODAJE	2.101.081	1.743.596
Kupci u zemlji	2.105.410	1.756.050
Kupci u inostranstvu	8.028	3.342
Sumnjiva i sporna potraživanja	159.556	317.631
Ispravka vrijednosti potraživanja	(171.913)	(333.427)

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 48/15 i 82/15

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu od 171.913 KM i rezultat je primjene MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. Ovaj MSFI, u odnosu na raniji MRS 39 – Finansijski instrumenti, uvodi koncept očekivanih kreditnih gubitaka umjesto koncepta nastalih gubitaka.

Za potrebe prve primjene standarda i modela očekivanih kreditnih gubitaka, te priznavanje rezervacija umanjenja vrijednosti potraživanja, na osnovu matrice očekivanih kreditnih gubitaka, Društvo je na osnovu smjernica za izračunavanje očekivanog kreditnog gubitka grupisalo potraživanja na ugovorna i ostala potraživanja i primijenilo historijske podatke za tri posljednje godine. Utvrđene su sljedeće stope za usklađivanja vrijednosti potraživanja:

Period dospijeca (dana)	nedospjelo	do 30	31-90	90-180	181 i više	ispravljeno
Stopa otpisa (%)	0,04	2,35	4,34	6,46	16,05	100

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilansa bila je sljedeća:

nedospjelo	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 360 dana	preko 365 dana	Ukupno	Ukupno dospjela potraživanja
1.646.532	158.256	99.556	194.040	7.026	2.105.410	458.878

Na osnovu Izveštaja o vrijednosnom usklađivanju potraživanja u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, Uprava Društva je donijela Odluku o vrijednosnom usklađivanju za 2019. godinu u iznosu od 12.357 KM.

Društvo je, u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, uputilo kupcima konfirmacije na 31. 12. 2019. godine radi potvrđivanja i usaglašavanja stanja.

Druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 227.492 KM su potraživanja od zaposlenika radi nadoknade štete i novčana potraživanja (163.215 KM), od kantonalnih zavoda za zdravstveno osiguranje za refundaciju naknada bolovanja zaposlenika (217.585 KM), Porezne uprave FBiH po rješenju o dodatno utvrđenim poreznim obavezama (151.871 KM) i drugo. Sva potraživanja koja su utužena, ispravljena su na teret rashoda poslovanja ranijih godina.

Kratkoročna aktivna razgraničenja u iznosu od 635.744 KM u dijelu od 597.377 KM odnose se na obračunati nefakturisani prihod na osnovu međuoperatorskog saobraćaja sa „BH Poštom“ d.o.o. Sarajevo i „Poštom Republike Srpske“ a.d. iz Banje Luke.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
KAPITAL	21.908.193	21.854.737
Osnovi kapital	26.335.069	26.339.069
Akumulirani gubitak	(4.480.332)	(4.626.001)
Neraspoređena dobit	53.456	145.669

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 26.335.069 KM, a struktura učešća u osnovnom kapitalu na 31. 12. 2019. godine je:

1. Federacija BiH: 16.527.889 KM ili 62,76%,
2. „Hrvatska pošta“ d.d. Zagreb: 9.807.180 KM ili 37,24%.

Struktura učešća u osnovnom kapitalu na 1. 1. 2019. godine je:

1. Federacija BiH: 16.527.889 KM ili 62,76%,
2. „Hrvatski Telekom“ d.d. Zagreb: 7.976.892 KM ili 30,29%,
3. „Hrvatska pošta“ d.d. Zagreb: 1.830.288 KM ili 6,95%.

„Hrvatski Telekom“ d.d. Zagreb je 28. 2. 2019. godine istupio iz vlasničkog udjela i njegovo učešće je preuzela „Hrvatska pošta“ d.d. Zagreb, čiji udjel nakon preuzimanja iznosi 9.807.180 KM ili 37,24%. Federacija BiH je donijela Zaključak V broj: 1569/2018 od 27. 12. 2018. godine o nepostojanju interesa za kupovinu udjela „Hrvatskog Telekoma“ u „Hrvatskoj pošti“ d.o.o. Mostar.

Gubitak do visine kapitala iskazan je u iznos od 4.480.332 KM, a čini ga akumulirani (preneseni) gubitak ranijih godina, koji je u 2019. godini smanjen za 145.669 KM. Na prijedlog Nadzornog odbora, Skupština Društva je 28. 6. 2019. godine donijela Odluku o pokriću akumuliranih gubitaka iz dobiti ostvarene u 2018. godini.

Neraspoređena dobit iskazana je u iznosu od 53.456 KM i odnosi se na dobit ostvarenu iz poslovanja za 2019. godinu.

6.2.4 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 295.025 KM, a odnose se na:

- rezervisanja za otpremnine u iznosu od 182.981 KM, izvršena po Odluci Uprave shodno izvještaju ovlaštenog aktuara o procjeni rezervisanja u skladu sa MRS-om 19 – Primanja zaposlenih;
- rezervisanja po sudskim sporovima u iznosu od 112.044 KM, za sudske sporove za koje je Društvo procijenilo da će za ishod imati gubitak na teret Društva, izvršena u skladu MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

6.2.5 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa obaveze su iskazane kako slijedi:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
OBAVEZE	3.867.704	3.085.283
Dugoročne obaveze	621.310	0
Kratkoročne obaveze	2.814.333	2.671.900
Kratkoročne finansijske obaveze	280.455	63.846
Obaveze iz poslovanja	947.858	979.801
Obaveze iz specifičnih poslova	4.347	4.062
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	1.434.967	1.366.623
Druge obaveze	98.556	183.813
Obaveze za PDV	10.579	35.072
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	37.571	38.683
Pasivna vremenska razgraničenja	432.061	413.383

6.2.5.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze u iznosu od 621.310 KM su dugoročne obaveze zakupa imovine, iskazane u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 16 – Najmovi. Kamatna stopa koju Društvo primjenjuje za obračun diskontovane vrijednosti obaveze određena je u visini od 4%, a za zakupe kod kojih nije određen period zakupa, procijenjen je period od pet godina.

6.2.5.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze u iznosu od 2.814.333 KM odnose se na: kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih, druge obaveze, obaveze za PDV i obaveze za ostale poreze i druge dažbine.

Kratkoročne finansijske obaveze, iskazane u iznosu od 280.455 KM, u dijelu od 233.159 KM su kratkoročne obaveze zakupa za imovinu evidentiranu u skladu sa MSFI-jem 16 – Najmovi.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 947.858 KM, od čega obaveze prema dobavljačima u zemlji iznose 814.944 KM, a obaveze prema dobavljačima u inostranstvu 79.687 KM. Od ukupnih obaveza prema dobavljačima, najveće obaveze su iskazane prema JP „BH pošta“ d.o.o. Sarajevo (204.521 KM), Preduzeću za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka (73.700 KM), JP „Hrvatske telekomunikacije“ d.d. Mostar (66.546 KM) i Ministarstvu finansija Hercegovačko-neretvanskog kantona (52.791 KM).

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja iskazane su u iznosu od 1.434.967 KM i najvećim dijelom se odnose na obaveze za neto plaću, poreze i doprinose po osnovu plaće, te troškove toplog obroka i prevoza za decembar 2019. godine.

6.2.5.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 432.061 KM i u dijelu od 350.926 KM su rezerviranja za troškova perioda po osnovu međunarodnog međuoperatorskog prometa za koji nije primljena faktura. Obračun troškova za međuoperatorski promet sa „Hrvatskim poštama“ d.d. Zagreb i „BH poštom“ d.o.o. Sarajevo vrši se u skladu sa Metodologijom za obračun završne faze u međuoperatorskom poštanskom prometu i terminalnih i tranzitnih troškova u međunarodnom poštanskom prometu.

Sektor poštanskog prometa tokom godine vrši procjenu troškova za koje nije dobiven originalni dokument, a po prijemu dokumenta vrši se konačan obračun.

6.2.6 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 4.001.815 KM, a najvećim dijelom odnosi se na:

- tuđa novčana sredstva na namjenskim računima Društva (2.020.057 KM); to su novčana sredstva koja pravna i fizička lica uplaćuju drugim licima, a sa namjenskih računa se svakodnevno prenose primaocima uplata, a Društvo ostvaruje proviziju za izvršenu uslugu;
- tuđa materijalna sredstva u iznosu od 1.305.045 KM, koja se odnose na zalihe markica (653.361 KM) i komisije robe (588.505 KM) koja se prodaje u ime i za račun drugih lica, a Društvo ostvaruje proviziju za izvršenu uslugu prodaje;
- sporna potraživanja (303.114 KM), primljeni avali i garancije (221.960 KM) i dati avali i garancije (117.115KM).

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici od 712.605 KM i ukupne novčane isplate od 12.049 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu od 700.556 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2019. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljene su u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje navedene su značajne računovodstvene politike i dati su podaci po bilansnim pozicijama (struktura, ročnost, povećanje, smanjenje, učešće), kao i druge potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja, u skladu sa zahtjevima standarda.

7. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2019. godinu Uprava Društva je usvojila Odlukom od 13. 3. 2019. godine. Ovim Planom planirana je nabavka roba, usluga i radova u vrijednosti od 8.121.897 KM, i to: otvorenim postupkom (6.474.737 KM), direktnim postupkom (324.450 KM), konkurentskim postupkom (224.200 KM), po Aneksu II dio B (110.900 KM) i konkursom za izradu idejnog rješenja (27.200 KM), dok su nabavke koje su izuzete od primjene Zakona o javnim nabavkama¹⁵ (u daljem tekstu: Zakon) planirane u iznosu od 960.410 KM.

Proces provođenja javnih nabavki u Društvu uređen je Pravilnikom o javnim nabavkama, koji je u primjeni od 20. 12. 2017. godine. Društvo, kao sektorsko ugovorno tijelo, izuzeto je od primjene Zakona o javnim nabavkama u dijelu koji se odnosi na poslovanje koje nije osnovna poštanska djelatnost.

Prema podacima Društva, u 2019. godini provedeno je 194 postupaka nabavki ugovorene vrijednosti od 3.549.576 KM, i to: 42 otvorena postupka (3.154.577 KM), tri pregovaračka bez objavljivanja obavijesti o nabavci (53.419 KM), osam konkurentskih zahtjeva (99.615 KM), 111 direktnih sporazuma (183.119 KM), 14 postupaka provedenih po Aneksu II dio B (58.846 KM) i 16 konkursa za izradu idejnog rješenja (14.600 KM).

Revizijom određenog broja postupaka javnih nabavki utvrđeno je:

- **nabavka najma novog putničkog vozila** provedena je otvorenim postupkom; kriterij za dodjelu je najniža cijena, a procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 110.000 KM. Okvirni sporazum za najam putničkog vozila potpisan je 25. 6. 2019. godine sa ponuđačem „Auto Nuić“ d.o.o. Mostar. Maksimalna planirana vrijednost okvirnog sporazuma za 60 mjeseci ugovorena je u iznosu od 109.800 KM. Na osnovu okvirnog sporazuma zaključen je ugovor 1. 7. 2019. godine za najam putničkog vozila Volvo, na 12 mjeseci, uz mjesečnu naknadu od 1.830 KM bez PDV-a. U zahtjevu za nabavku nije navedeno obrazloženje zbog čega se pristupa najmu, a ne kupovini vozila, nego je samo iskazana potreba za vozilom za direktora/predsjednike uprave, a zbog starosti, kilometraže i čestih kvarova postojećeg vozila. Pritom je istaknut razlog za period okvirnog sporazuma koji je duži od četiri godine: zbog neisplativosti najma za kraći period. Okvirnim sporazumom su precizirane obaveze najmodavca: registracija i osiguranje vozila za cjelokupan period najma, kompletno servisiranje i održavanje u periodu korištenja najma, izmjena, balansiranje i skladištenje pneumatika ljeta/zima bez dodatne naknade, zamjena potrošnih materijala, nadopuna radnih i pomoćnih tekućina. Društvo ima samo trošak nabavke goriva. Međutim, ukoliko se kod kupovine vozila srednje klase, koje je primjereno preduzeću koje raspolaže javnim novcem i koje treba zadovoljiti potrebe zbog kojih se vozilo nabavlja, tržišna vrijednost vozila uveća za troškove registracije i osiguranja, dobije se iznos koji je značajno manji od onog koji se treba platiti za najam novog vozila u periodu od pet godina: 109.800 KM. Također, troškovi održavanja novog vozila su minimalni u prvih pet godina, a nakon isteka tog perioda kupcu ostaje vozilo koje ima upotrebnu vrijednost, a što nije slučaj kod najma vozila. **Budući da nije predloženo da je vršeno ispitivanje tržišta, niti je data analiza ekonomske opravdanosti uzimanja vozila u zakup, u odnosu na kupovinu vozila, ne možemo potvrditi opravdanost nabavke u dijelu najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, što je opći princip propisan članom 3. Zakona;**

- **nabavka kancelarijskog materijala** otvorenim postupkom pokrenuta je 27. 2. 2019. godine. Zbog uloženi žalbi, postupak je okončan tek 6. 8. 2019. godine potpisivanjem sporazuma za period od 6. 8. 2019. do 6. 8. 2021. godine u vrijednosti od 189.600 KM, bez PDV-a. Nakon pokretanja postupka, pa do zaključenja ugovora, provedena su tri direktna sporazuma (15. 5.; 9. 6. i 15. 7.), sa istim predmetom nabavke u ukupnoj vrijednosti od 11.300 KM. Izabrani ponuđač u otvorenom i tri direktna postupka je „OSVIT-M“ d.o.o. Mostar. **Nije uspostavljeno odgovarajuće planiranje i provođenje nabavki kancelarijskog materijala u dijelu procjene potrebnih količina i vremena za provođenje postupka.**

¹⁵ „Sl. glasnik“ broj 39/14

Ovo je uzrokovalo da se nabavke istovrsnog predmeta nabavke vrše u više direktnih postupaka i ukupnoj vrijednosti koja prelazi dozvoljeni iznos za direktni sporazum, a dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom nije dozvoljeno prema odredbama člana 15. stav 6. Zakona.

Preporuka:

- **preispitati opravdanost uzimanja u najam putničkih vozila u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.**

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima Ureda pravnih i općih poslova, na 31. 12. 2019. godine protiv Društva je u toku bilo 26 sudskih sporova u ukupnom iznosu od 417.948 KM. Postupci obuhvataju tužbe pravnih i fizičkih lica po raznim osnovama, a najčešći su tužbeni zahtjevi iz radnog odnosa u vrijednosti od 202.879 KM (otkaz ugovora o radu, razlike plaće, troškovi naknada zaposlenika) radi isplate duga u iznosu od 108.068 KM i sporovi vezani za nekretnine i naknadu štete u iznosu od 107.001 KM. Za započete sudske sporove vrši se rezervisanje prema procijenjenom ishodu, odnosno procijenjenim gubicima po sporovima.

Društvo protiv pravnih i fizičkih lica vodi 94 spora u vrijednosti od 1.586.955 KM, u čemu su sporovi po osnovu neplaćenih računa, refundacije isplaćenih naknada za vrijeme bolovanja i porodijskog odsustva i naknade štete.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

„HRVATSKE POŠTE“ d.o.o. Mostar su 23. 7. 2020. godine dostavile komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U njemu je navedeno neslaganje sa nalazom koji se odnosi na promjenu dotadašnje računovodstvene prakse rezervisanja za primanja zaposlenih. Data su pojašnjenja propisa koji uređuju promjenu računovodstvenih procjena i rezervisanja za primanja zaposlenih, bez dodatne dokumentacije koja potvrđuje postupanje Uprave pri promjeni računovodstvene prakse. Komentare nismo mogli prihvatiti jer nisu data adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza u Izvještaju.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mira Pažin

Tim za reviziju

Mujesira Cocalić – voditeljica tima

Amira Muhić – članica tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine			
Naziv pravnog lica: „HRVATSKA POŠTA“ d.o.o. Mostar			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	25.629.427	24.695.431
1	Prihodi od prodaje robe	256.445	268.727
2	Prihodi od prodaje učinaka	24.999.640	24.011.334
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	373.342	415.370
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	26.014.267	25.142.081
1	Nabavna vrijednost prodane robe	50.833	60.831
2	Materijalni troškovi	1.301.583	1.170.237
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	17.284.693	16.928.332
4	Troškovi proizvodnih usluga	1.352.070	1.562.428
5	Amortizacija	1.394.641	1.008.304
6	Troškovi rezervisanja	4.600	119.268
7	Nematerijalni troškovi	4.625.847	4.292.681
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	0	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	384.840	446.650
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	208.524	182.608
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	207.800	170.968
3	Pozitivne kursne razlike	724	11.640
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	0	0
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	58.897	13.682
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	38.626	0
3	Negativne kursne razlike	183	1.881
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	20.088	11.801
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	149.627	168.926
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	0	0
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	0	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	235.213	277.724
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	517.724	744.175
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	33.194	29.770
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	160.765	275.627
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	323.765	438.778
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	211.724	312.151
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	3.356	80.617
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	4.033	18.954
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	204.335	212.580
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	306.000	432.024
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	0	0
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	70.787	154.300
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
1**	Porezni rashodi perioda	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	17.791	24.614
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	460	15.983
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	53.456	145.669
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA	0	0
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	53.456	145.669
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
		0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	53.456	145.669
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	0	0
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	53.456	145.669
	a) vlasnicima matice	0	0
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	53.456	145.669
	a) vlasnicima matice	0	0
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Zarada po dionici:		
	a) obična	0	0
	b) razdijeljena	0	0
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	696	688
	- na bazi stanja krajem mjeseca	698	689

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 27. 2. 2020. godine.

Direktor
Mate Rupčić

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine					
Naziv pravnog lica: „HRVATSKA POŠTA“ d.o.o. Mostar					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	40.490.582	23.267.611	17.222.971	17.698.580
1	Nematerijalna sredstva	2.471.044	2.292.033	179.011	234.828
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	34.452.421	20.975.578	13.476.843	12.415.671
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	18.599	0	18.599	16.199
6	Dugoročni finansijski plasmani	3.509.500	0	3.509.500	5.023.882
7	Druga dugoročna potraživanja	19.140	0	19.140	0
8	Dugoročna razgraničenja	19.878	0	19.878	8.000
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	39.933	0	39.933	57.264
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	18.891.885	10.083.867	8.808.018	7.673.172
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	10.015.186	9.374.963	640.223	674.684
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	8.876.699	708.904	8.167.795	6.998.488
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	59.422.400	33.351.478	26.070.922	25.429.016
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	4.001.815	0	4.001.815	12.079.303
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	63.424.215	33.351.478	30.072.737	37.508.319
	PASIVA				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			21.908.193	21.854.737
1	Osnovni kapital			26.335.069	26.335.069
2	Upisani neuplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			0	0
5	Revalorizacione rezerve			0	0
6	Nerealizovani dobiti			0	0
7	Nerealizovani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			53.456	145.669
9	Gubitak do visine kapitala			4.480.332	4.626.001
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			295.025	488.996
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			621.310	0
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			2.814.333	2.671.900
1	Kratkoročne finansijske obaveze			280.455	63.846
2	Obaveze iz poslovanja			947.858	979.801
3	Obaveze iz specifičnih poslova			4.347	4.062
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih			1.434.967	1.366.623
5	Druge obaveze			98.556	183.813
6	Obaveze za PDV			10.579	35.072
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			37.571	38.683
8	Obaveze za porez na dobit			0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			432.061	413.383
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			26.070.922	25.429.016
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva			4.001.815	12.079.303
	UKUPNO PASIVA (I+II)			30.072.737	37.508.319

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 27. 2. 2020. godine.

Direktor
Mate Rupčić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: „HRVATSKA POŠTA“ d.o.o. Mostar				
	Opis	Oznaka (+, -)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		53.456	145.669
	Usklađenje za:		0	0
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	147.001	104.763
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	1.247.640	903.541
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	(31.925)	50.487
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	(541)	(9.760)
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	38.396	(49.131)
9	Ukupno (od 2 do 8)		1.400.571	1.000.260
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	(57.180)	108.191
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	(357.485)	79.141
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	(57.209)	(8.964)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(63.945)	(159.910)
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	(74.571)	(118.455)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	(406.206)	201.720
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(175.292)	(91.432)
17	Ukupno (od 10 do 16)		(1.191.888)	10.291
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		262.139	1.156.220
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		0	0
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		5.094.488	4.603.759
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	2.000.000
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	39.857	33.651
23	Prilivi iz osnova kamata	+	40.249	55.012
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	5.014.3820	2.515.096
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		0	0
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	1.144.022	543.114
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	3.500.000	4.400.643
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		450.466	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		0	339.998
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		0	0
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		648.437	533.297
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	648.437	533.297
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		660.486	519.857
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	660.486	519.857
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		0	13.440
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		12.049	0
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		712.605	1.169.660
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		12.049	339.998
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		700.556	829.662
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		0	0

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		4.478.107	3.648.445
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		5.178.663	4.478.107

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 27. 2. 2020. godine.

Direktor
Mate Rupčić

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine
Naziv pravnog lica: „HRVATSKA POŠTA“ d.o.o. Mostar

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJIN SKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalori zacione rezerve	Nerealizovani dobici/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2017. g.	26.335.069	0	0	0	(4.626.001)	21.709.068	0	21.709.068
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2017.g., odnosno 1. 1. 2018. g.(1 ± 2 ± 3)	26.335.069	0	0	0	(4.626.001)	21.709.068	0	21.709.068
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	145.669	145.669	0	145.669
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja os. kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2018. godine, odnosno 1. 1. 2019. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	26.335.069	0	0	0	(4.480.332)	21.854.737		21.854.737
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018.g., odnosno 1. 1. 2019. g. (12 ± 13 ± 14)	26.335.069	0	0	0	(4.480.332)	21.854.737	0	21.854.737
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	53.456	53.456	0	53.456
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja os. kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2019. g. (15±16±17±18±19±20-21+22)	26.335.069	0	0	0	(4.426.876)	21.908.193	0	21.908.193

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 27. 2.2020. godine.

Direktor
Mate Rupčić